az alma
zorg met een hart

Coronarografie

Informatiebrochure

Inhoudstafel

1 WAT IS EEN CORONAROGRAFIE? 4

2 WAT ZIJN DE KRANSSLAGADERS?..... 4

3 VERNAUWINGEN OF VERSTOPPINGEN..... 5

4 VOORBEREIDING..... 5

4.1 Voorbereidingen thuis 5

4.2 Voorbereidingen in het ziekenhuis 5

5 VERLOOP VAN HET ONDERZOEK..... 6

5.1 Voorbereiding 6

5.2 Uitvoering van het onderzoek.....7

5.3 Nazorg 8

6 MOGELIJKE RESULTATEN 9

7 COMPLICATIES? 9

8 WANNEER TERUG NAAR AZ ALMA?..... 9

9 AANDACHTSPUNTEN NA ONDERZOEK 10

10 CONTACTGEGEVENS 10

1 Wat is een coronarografie?

Uw cardioloog heeft u doorverwezen voor een onderzoek van de kransslagaders, namelijk voor een coronarografie. Dit wordt ook **hartkatheterisatie** genoemd.

Het is een onderzoek waarmee de cardioloog de hartfunctie, de hartkleppen en de bloedvaten rondom het hart, de coronairen of kransslagaders, kan bekijken. Het onderzoek gebeurt via de slagader in de arm, de lies of de pols onder plaatselijke verdoving.

2 Wat zijn de kransslagaders?

De kransslagaders van het hart zijn de bloedvaten die rondom het hart lopen. Zij brengen bloed, met zuurstof en voedingsstoffen, naar de hartspier. Er zijn 2 kransslagaders: een linker en een rechter. De linker kransslagader bevat een hoofdstam die zich vertakt in 2 grote takken.

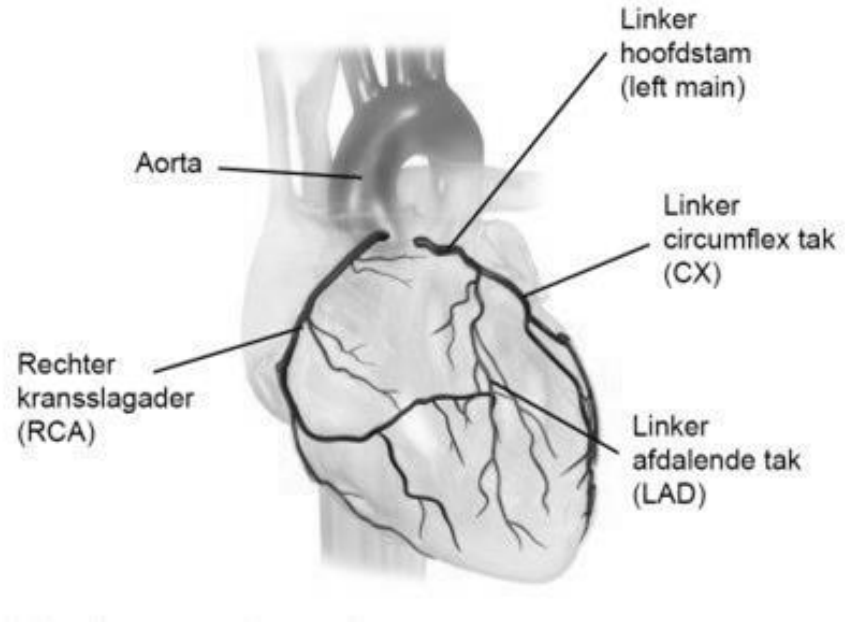

Figuur 1: De kransslagaders

Bron afbeelding: http://www.hartcentrum.be/nl/pati%C3%ABnten/hartziekten

3 Vernauwingen of verstoppingen

Deze vernauwingen zijn meestal het gevolg van **atherosclerose**. In de volksmond wordt dit "aderverkalking" genoemd. Bij de coronarografie kan uw cardioloog nagaan of er vernauwingen zijn ter hoogte van de kransslagaders en zo ja, hoe uitgebreid deze zijn en wat de beste behandeling ervoor is.

4 Voorbereiding

4.1 Voorbereidingen thuis

Het is belangrijk dat u alle medicatie die u thuis neemt, meldt aan de cardioloog. De arts zal beslissen welke medicatie verder genomen mag worden voor het onderzoek en welke niet. Breng indien mogelijk een **lijst met alle thuismedicatie** mee naar het ziekenhuis.

Indien u bloedverdunners of antidiabetische middelen neemt, is het belangrijk dat u dit aan de verpleging of de cardioloog meldt.

Indien u inspuitingen krijgt met insuline, meld dit dan op voorhand aan de verpleging of de cardioloog. Zo kan de dosis voor de ochtend van het onderzoek afgesproken worden.

4.2 Voorbereidingen in het ziekenhuis

» Als u allergieën (bijvoorbeeld voor contraststof) of een verminderde nierfunctie heeft, gelieve dit zeker te melden aan de verpleging of de arts. Zo kunnen wij de nodige voorbereidingen treffen.

» Indien u inspuitingen krijgt met insuline, meld dit bij opname aan de verpleging.

» Er zal een bloedafname, een elektrocardiogram en een RX (röntgenfoto) genomen worden de dag voor het onderzoek.

» Een paar uur voor het onderzoek dient u nuchter te blijven. Dit betekent dat u vanaf middernacht niet meer mag eten of drinken. De arts bepaalt of u uw ochtendmedicatie mag innemen of niet. Indien dit mag, zal u deze krijgen van de verpleegkundige van de zorgeenheid en mag u deze nemen met een klein slokje water.

» Verwijder juwelen voor u naar het onderzoek vertrekt.

» Indien u zich angstig of onrustig voelt, meldt u dit best aan de arts. Zo kan u eventueel een kalmerend middel krijgen indien u dit wenst.

Binnen ons ziekenhuis is er geen katheterisatiezaal. Het onderzoek vindt daarom plaats in een ander centrum. AZ Alma werkt meestal samen met het AZ Sint-Jan in Brugge of het UZ in Gent.

Wanneer u voor een hartkatheterisatie naar een ander ziekenhuis wordt overgebracht, dan zijn de kosten van het transport ten laste van AZ Alma wanneer u **dezelfde dag terugkeert** naar AZ Alma.

Dient u in het ander ziekenhuis te **overnachten** of wordt u vanuit het andere ziekenhuis **naar huis** gestuurd, dan zijn de transportkosten voor uw rekening. Het bedrag dat u uiteindelijk zelf dient te betalen, hangt af van de tussenkomst van uw ziekenfonds.

Tijdens dit vervoer wordt u begeleid door een ambulancier of een verpleegkundige.

Gelieve uw **identiteitskaart** mee te nemen naar het andere ziekenhuis, zo kan u ingeschreven worden in het ziekenhuis waar het onderzoek doorgaat. Gelieve ook steeds uw **hospitalisatieverzekering** te verwittigen van de behandeling in het andere ziekenhuis.

Voor uw vertrek gaat u best nog eens naar het toilet.

5 Verloop van het onderzoek

Eenmaal aangekomen in het ziekenhuis waar het onderzoek plaatsvindt, wordt u er ingeschreven. De ambulancier of verpleegkundige begeleidt u naar de afdeling.

5.1 Voorbereiding

Indien u nog geen infuus heeft, wordt dit geplaatst en u krijgt een operatiehemd aan. Daarna wordt u met uw bed naar de katheterisatiezaal gebracht en mag u plaatsnemen op de onderzoekstafel. Er worden enkele elektroden op uw borstkas bevestigd om uw hartritme op te volgen.

Het is zeer belangrijk dat er tijdens het onderzoek geen infecties optreden. Daarom wordt uw huid geschoren en ontsmet op de plaats waar zal worden aangeprikt.

Uw lichaam wordt ook afgedekt met steriele doeken, behalve uw hoofd. Deze doeken mag u niet aanraken langs de bovenzijde. Om dezelfde reden dragen de arts en de verpleegkundigen speciale kledij, zoals in de operatiezaal.

5.2 Uitvoering van het onderzoek

De huid wordt **plaatselijk verdoofd** op de plaats waar de katheter moet worden ingebracht. Buiten deze prik is de procedure pijnloos, omdat men binnenin de bloedvaten geen pijn voelt. U blijft gedurende het hele onderzoek wakker.

Er wordt een katheter, een soort dunne slang, tot in het hart of tot in de bloedvaten van het hart gebracht. Deze katheter kan via verschillende toegangswegen worden ingebracht: via de slagader in de lies, via de elleboogplooi of via de pols. Uw cardioloog zal u melden welke weg bij u zal worden gebruikt.

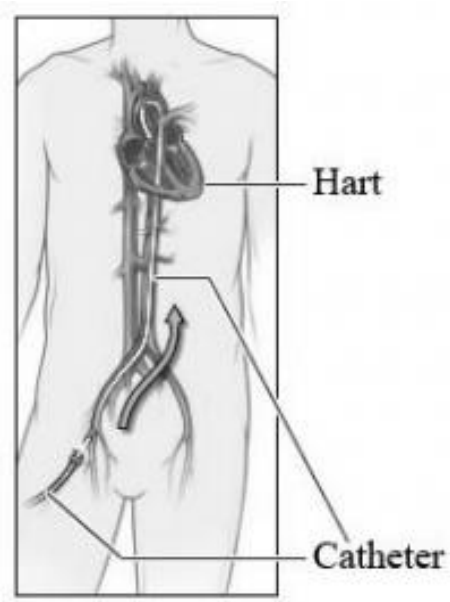

Figuur 2: Hartkatheterisatie via de lies

Figuur 3: Beelden tijdens de coronarografie

Bron afbeeldingen: http://www.hartcentrumhasselt.be/algemeen/onderzoeken/coronarografie

Als de katheter op de goede plaats ligt, wordt contrastvloeistof ingespoten. Deze vloeistof vult de kransslagaders en maakt ze zichtbaar. Deze beelden worden opgenomen met een röntgenapparaat. Het toestel wordt heen en weer bewogen boven de borst, zodat er verschillende beelden genomen kunnen worden. Indien u het onderzoek wil meevolgen, kan u mee kijken op het beeldscherm.

Onmiddellijk na het inspuiten van de contraststof kan u over uw gehele lichaam een warmtegevoel krijgen. U kan ook het gevoel krijgen dat u moet plassen. Dit verdwijnt na enkele seconden.

Tijdens het onderzoek zal de cardioloog u ook enkele malen vragen diep in en uit te ademen en de adem even vast te houden. De arts zal u ook melden wanneer u terug rustig mag ademen.

De totale duur van het onderzoek bedraagt ongeveer 30 minuten tot anderhalf uur. Dit kan verschillen van persoon tot persoon.

5.3 Nazorg

Wanneer de cardioloog voldoende informatie heeft verzameld, verwijderd hij de katheters. Daarna drukt de verpleegkundige nog na op de aanprikplaats, om te voorkomen dat u te veel bloed verliest. Dit kan even duren, afhankelijk van bijvoorbeeld eventuele bloedverdunners die u neemt. De arts kan er ook voor kiezen om een speciaal sluitingssysteem te gebruiken. Na het nadrukken, wordt een drukverband aangelegd indien u in de lies werd aangeprikt. Indien u in de pols werd aangeprikt, wordt een soort drukband (als een armband) aangelegd. Nadien wordt u met uw eigen bed terug naar de hospitalisatie-afdeling gebracht, waar u zal verblijven tot u terug naar AZ Alma mag.

Op deze afdeling zal de verpleegkundige u nog enkele uren controleren. Uw bloeddruk, pols en temperatuur worden regelmatig genomen.

Het drukverband in de lies dient enkele uren ter plaatse te blijven. Tijdens deze periode dient het been met het drukverband stil te blijven liggen (niet opheffen of plooien). Dit om bloedingen te vermijden. U zal ook enkele uren in bed moeten blijven. De verpleegkundige zal u melden wanneer u terug uit bed mag. Het drukband aan de pols dient ook enkele uren ter plaatse te blijven. Deze zal geleidelijk aan losser gemaakt worden door de verpleegkundige volgens de instructies van de cardioloog. In principe zal u geen bedrust hebben na het onderzoek via de pols.

Het is belangrijk dat u in de uren na het onderzoek 1,5 à 2 liter water drinkt, zodat de contraststof via de nieren kan uitgescheiden worden. De verpleegkundige volgt uw urinedebiet op.

De cardioloog die het onderzoek uitvoert, beslist wanneer u terug mag naar AZ Alma. Dit is afhankelijk van de resultaten van het onderzoek.

6 Mogelijke resultaten

Er zijn 3 mogelijkheden:

1. u krijgt aangepaste medicatie;
2. indien tijdens het onderzoek een vernauwing wordt gezien, kan dit al tijdens de coronarografie worden behandeld. U krijgt dan een zogenoemde ballondilatatie of PTCA (percutane transluminale coronaire angioplastie), eventueel met plaatsen van een stent;
3. het uitvoeren van een bypassoperatie (overbruggingen).

De cardioloog zal u hierover meer uitleg geven.

Soms beslist de cardioloog om de beelden van het onderzoek nog eens te bespreken met andere artsen vooraleer hij een definitieve behandeling opstelt.

7 Complicaties?

Een coronarografie verloopt meestal zonder problemen. Toch dienen wij u te wijzen op de mogelijke complicaties. Een bloeduitstorting (blauwe plek) op de plaats waar de katheter werd ingebracht, is mogelijk en is van voorbijgaande aard. Afwijkingen van het hartritme, een overgevoeligheidsreactie op het contrastmiddel of kramp van de slagader zijn weinig voorkomende en opvangbare nevenverschijnselen. Infectie, lokaal of veralgemeend, behoort tot de theoretische mogelijkheden maar komt nauwelijks voor.

8 Wanneer terug naar AZ Alma?

Meestal wordt u na enkele uren observatie teruggebracht, tenzij de resultaten van het onderzoek dit niet toelaten. Indien u een ballondilatatie of stent kreeg, dient u mogelijks 1 nacht te blijven in het ziekenhuis waar het onderzoek plaatsvond. Het is steeds de cardioloog die beslist wanneer u terug keert.

De verpleegkundigen van de afdeling verwittigen AZ Alma van uw terugkomst en regelen vervoer voor u.

9 Aandachtspunten na onderzoek

De cardioloog beslist wanneer u naar huis mag. De richtlijnen voor verdere behandeling worden u uitgelegd door de arts en de verpleegkundige vooraleer u naar huis gaat. Voor uw vertrek wordt uw infuus verwijderd en wordt er een vers verband aangebracht ter hoogte van de aanprikplaats.

Als u naar huis vertrekt, houd dan rekening met volgende aandachtspunten:

» De eerste 24 uur mag u geen auto besturen. Soms kan dit langer zijn, volgens het advies van de cardioloog.

» De eerste week mag u geen zware inspanningen leveren, zoals fietsen of zware lasten tillen. U mag de eerste 5 dagen ook niet persen bij stoelgang en geen ligbad nemen. Een douche nemen mag wel.

» Indien u abnormaliteiten opmerkt ter hoogte van de aanprikplaats, zoals een bloeding of zwelling, moet u contact opnemen met de huisarts of cardioloog.

Indien u nog vragen heeft, aarzel dan niet om deze te stellen aan de verpleegkundigen of aan de arts. Het team en de cardiologen wensen u een spoedig herstel toe.

10 Contactgegevens

» AZ Alma - Hartbewaking en beroertezorg	tel. 09 310 18 30
» AZ Alma - Onthaal	tel. 09 310 00 00
» AZ Gent	tel. 09 332 21 11
» AZ Sint-Jan Brugge	tel. 050 45 21 11

Cardiologen AZ Alma
Dr. T. Buyssens, Dr. W. Hutse, Dr. C. Van daele, Dr. D. Vankersschaever,
Dr. S. Van Peteghem en Dr. J. Vercammen.

Heeft u verder nog vragen? Noteer ze hier:

.....

.....